

Obsah

O autorech	V
Předmluva	VII
Seznam použitých zkratk	XIX

Kapitola I. Historie legislativní úpravy znalecké činnosti	1
1.1 Úvod	1
1.2 1873–1938	2
1.2.1 Trestní řád soudní	2
1.2.2 Civilní řád soudní	4
1.3 1939–1948	7
1.4 1949–1958	12
1.5 1959–1966	15
1.6 1967–2013	17
1.7 Závěr historicko-legislativního souhrnu	18

Kapitola II. Charakter znalecké činnosti	19
2.1 Obecný úvod	19
2.2 Nejvýznamnější legislativní návrhy z hlediska systémového ukotvení	21
2.2.1 Návrh zákona o soudních znalcích a soudních tlumočnících z roku 1997	21
2.2.2 Návrh zákona o soudních znalcích z roku 2013	22

Kapitola III. Právní vymezení znalecké činnosti	26
3.1 Trestní řád	26
3.1.1 Přibrání znalce – § 105 TrŘ	26
3.1.2 Poučení znalce – § 106 TrŘ	29
3.1.3 Příprava posudku – § 107 TrŘ	29
3.1.4 Výslech znalce – § 108 TrŘ	31
3.1.5 Vady posudku – § 109 TrŘ	31
3.1.6 Posudek ústavu – § 110 TrŘ	32
3.1.7 Znalecký posudek předložený stranou – § 110a TrŘ	35
3.1.8 Použití zvláštních předpisů o znalcích – § 111 TrŘ	35
3.1.9 Judikatura	36
3.2 Trestní zákoník	40
3.2.1 Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek – § 346 TrZ	40
3.2.2 Judikatura	40

3.3	Občanský soudní řád.	41
3.3.1	Znalecké dokazování – § 127 OSŘ.	41
3.3.2	Znalecký posudek doložený stranou řízení – § 127a OSŘ.	43
3.3.3	Judikatura	44
3.4	Správní řád.	45
3.4.1	Důkaz znaleckým posudkem – § 56 SpŘ	45
3.4.2	Judikatura	46
3.5	Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.	47
3.6	Výhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících	48
3.7	Směrnice Ministerstva spravedlnosti ČSR o znalecké a tlumočnické činnosti	49
Kapitola IV.	Oprávnění vykonávat znaleckou činnost	50
4.1	Vznik práva vykonávat znaleckou činnost	50
4.1.1	Jmenování znalce.	51
4.1.1.1	Řízení o jmenování znalce	51
4.1.1.2	Podmínky pro jmenování znalce.	60
4.1.1.3	Výběr osob pro funkci znalce	71
4.1.2	Složení slibu znalce	74
4.1.3	Zápis do Seznamu znalců a tlumočníků	76
4.1.4	Judikatura	77
4.2	Pozastavení práva vykonávat činnost znalce	78
4.2.1	Řízení o pozastavení práva vykonávat činnost znalce	79
4.2.2	Důvody pro pozastavení práva vykonávat činnost znalce	81
4.2.2.1	Trestní stíhání znalce pro úmyslný trestný čin	82
4.2.2.2	Řízení o svéprávnosti znalce	83
4.2.2.3	Výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody	84
4.2.2.4	Žádost znalce	85
4.2.3	Zaznamenání do Seznamu znalců a tlumočníků.	88
4.2.4	Postup po pozastavení práva vykonávat činnost znalce	89
4.2.5	Judikatura	91
4.3	Zánik práva k výkonu znalecké činnosti	91
4.3.1	Právní skutečnosti nezávislé na vůli správního orgánu	92
4.3.1.1	Smrt a prohlášení za mrtvého	92
4.3.1.2	Ztráta plné svéprávnosti	93
4.3.1.3	Pravomocné odsouzení za trestný čin.	93
4.3.1.4	Žádost znalce o vyškrtnutí ze Seznamu znalců a tlumočníků	95

4.3.2	Rozhodnutí správního orgánu	98
4.3.2.1	Rozhodnutí o zániku práva vykonávat znaleckou činnost.	98
4.3.2.2	Rozhodnutí o přestupku, kterými se ukládá sankce vyškrtnutí ze seznamu	105
4.3.3	Vyškrtnutí ze Seznamu znalců a tlumočnicků	106
4.3.4	Postup po zániku práva k výkonu znalecké činnosti.	108
4.3.5	Judikatura	109
Kapitola V.	Práva a povinnosti znalce	110
5.1	Práva znalce	110
5.1.1	Právo k výkonu znalecké činnosti	110
5.1.2	Právo na konzultace	111
5.1.3	Právo na použití přístrojů, jiných zařízení nebo materiálů	111
5.1.4	Právo na odměnu a náhradu nákladů	113
5.1.5	Právo odepřít podání znaleckého posudku	113
5.1.6	Právo na vyškrtnutí ze Seznamu znalců a tlumočnicků.	113
5.2	Odměňování znalecké činnosti a náhrada nákladů	114
5.2.1	Odměna a náhrada nákladů při podání znaleckého posudku v souvislosti s právními úkony fyzických nebo právnických osob	114
5.2.2	Odměna a náhrada nákladů při ustanovení znalce orgánem veřejné moci.	115
5.2.2.1	Odměna za podání znaleckého posudku	115
5.2.2.2	Náhrada nákladů vynaložených v souvislosti s podáním znaleckého posudku.	118
5.2.2.3	Paušální částky odměn a náhrady nákladů za znalecké posudky.	120
5.2.2.4	Řízení o odměnách a náhradách nákladů	121
5.2.3	Judikatura	124
5.3	Povinnosti znalce	126
5.3.1	Povinnost složit slib a povinnosti vyplývající ze slibu.	127
5.3.1.1	Přesné dodržování právních předpisů	127
5.3.1.2	Nestranný výkon znalecké činnosti podle nejlepšího vědomí	127
5.3.1.3	Využití všech znalostí	128
5.3.1.4	Mlčenlivost	129
5.3.2	Povinnost výkonu znalecké činnosti.	129
5.3.2.1	Rozsah povinnosti výkonu znalecké činnosti	129

5.3.2.2	Výjimky z povinnosti výkonu znalecké činnosti	130
5.3.2.3	Oznámení orgánu veřejné moci	131
5.3.2.4	Vážné důvody pro odmítnutí podání znaleckého posudku	131
5.3.3	Podjatost znalce	132
5.3.3.1	Důvody podjatosti znalce	132
5.3.3.2	Rozhodování o vyloučení znalce	134
5.3.4	Řádný výkon znalecké činnosti	134
5.3.5	Lhůta k podání znaleckého posudku.	135
5.3.5.1	Rozsah povinnosti vykonávat znaleckou činnost ve stanovené lhůtě.	135
5.3.5.2	Význam povinnosti vykonávat znaleckou činnost ve stanové lhůtě	136
5.3.5.3	Stanovení lhůty pro podání znaleckého posudku.	137
5.3.6	Věcná příslušnost znalce z hlediska jeho oprávnění k výkonu znalecké činnosti	139
5.3.6.1	Význam povinnosti vykonávat znaleckou činnost v zapsaném oboru a odvětví.	139
5.3.6.2	Rozsah povinnosti vykonávat znaleckou činnost v zapsaném oboru a odvětví; specializace	140
5.3.6.3	Kolize s povinností výkonu znalecké činnosti	141
5.3.7	Osobní výkon znalecké činnosti.	142
5.3.7.1	Význam povinnosti osobního výkonu znalecké činnosti	142
5.3.7.2	Rozsah povinnosti osobního výkonu znalecké činnosti a důsledky jejího porušení.	143
5.3.7.3	Výjimky z povinnosti osobního výkonu znalecké činnosti; konzultant.	144
5.3.8	Povinnost mlčenlivosti	147
5.3.8.1	Význam povinnosti mlčenlivosti	147
5.3.8.2	Rozsah povinnosti mlčenlivosti	147
5.3.8.3	Výjimka z povinnosti mlčenlivosti.	149
5.3.8.4	Povinnost mlčenlivosti u dalších osob	149
5.3.8.5	Zproštění povinnosti mlčenlivosti	149
5.3.9	Znalecký deník.	150
5.3.9.1	Význam povinnosti vést znalecký deník.	150
5.3.9.2	Podoba znaleckého deníku	150

5.3.9.3	Údaje zapisované do znaleckého deníku.	151
5.3.9.4	Kontrola vedení znaleckého deníku	152
5.3.10	Další povinnosti znalce podle zákona o znalcích a tlumočnících a prováděcí vyhlášky	153
5.3.11	Absence některých dalších povinností	153
5.3.12	Judikatura a zprávy veřejného ochránce práv	154
Kapitola VI.	Odpovědnost znalce	156
6.1	Odpovědnost za škodu způsobenou výkonem znalecké činnosti	156
6.1.1	Odpovědnost za škodu podle občanského zákoníku z roku 1964	156
6.1.2	Odpovědnost za škodu podle ABGB z roku 1811	157
6.1.3	Odpovědnost za škodu podle ObčZ z roku 2012	158
6.1.4	Druhy znalecké odpovědnosti za škodu a konkrétní soudní případy	160
6.1.4.1	Odpovědnost znalce vůči objednateli znaleckého posudku	160
6.1.4.2	Odpovědnost znalce vůči třetí osobě	162
6.1.4.3	Odpovědnost znalce ustanoveného soudem/ orgánem veřejné moci.	163
6.2	Odpovědnost za přestupky.	165
6.2.1	Časová působnost zákona o znalcích a tlumočnících	167
6.2.2	Řízení o přestupcích podle zákona o znalcích a tlumočnících	168
6.2.2.1	Standardní přestupkové řízení	169
6.2.2.2	Blokové řízení	170
6.2.2.3	Příkazní řízení	170
6.2.3	Znaky přestupku.	171
6.2.3.1	Subjekt přestupku.	171
6.2.3.2	Subjektivní stránka přestupku	172
6.2.3.3	Objekt přestupku	173
6.2.3.4	Objektivní stránka přestupku.	174
6.2.4	Zánik odpovědnosti za přestupek	179
6.2.5	Ukládání sankcí	179
6.2.6	Výstraha	182
6.2.7	Judikatura	182
6.3	Trestněprávní odpovědnost	183
6.3.1	Trestněprávní odpovědnost znalce	183
6.3.1.1	Objekt trestného činu	184
6.3.1.2	Objektivní stránka trestného činu.	184

6.3.1.3	Subjekt trestného činu.	186
6.3.1.4	Subjektivní stránka trestného činu.	187
6.3.2	Trestněprávní odpovědnost znaleckého ústavu a jeho zaměstnanců.	188
6.3.2.1	Obecný úvod k trestněprávní odpovědnosti právnických osob.	188
6.3.2.2	Trestněprávní odpovědnost znaleckých ústavů.	189
6.3.2.3	Trestněprávní odpovědnost fyzických osob jednajících jménem znaleckého ústavu.	192
6.3.3	Konkrétní soudní případy.	193
6.3.4	Judikatura.	195
Kapitola VII.	Znalci nezapsaní do seznamu.	196
7.1	Znalci nezapsaní do seznamu – tzv. znalci ad hoc.	196
7.2	Znalecké ústavy ustanovené ad hoc.	199
7.3	Judikatura.	199
Kapitola VIII.	Znalecké ústavy.	200
8.1	Úvod do problematiky znaleckých ústavů.	200
8.2	Jmenování znaleckého ústavu.	202
8.3	Výkon znalecké činnosti znaleckého ústavu.	205
8.4	Zánik znalecké činnosti znaleckého ústavu.	207
8.5	Dlouhodobé problémy činnosti znaleckých ústavů.	208
8.5.1	Právní osobnost znaleckých ústavů.	208
8.5.2	Nestrannost a nepodjatost znaleckého ústavu.	209
8.5.3	Legislativní nedostatky právní úpravy znaleckých ústavů.	211
8.6	Judikatura.	213
Kapitola IX.	Znalecký posudek.	215
9.1	Úkoly znalecké činnosti.	215
9.1.1	Vymezení a účel znaleckého posudku.	216
9.1.2	Procesní postavení znaleckého posudku.	216
9.2	Struktura a obsah znaleckého posudku.	217
9.2.1	Formální náležitosti a struktura znaleckého posudku.	217
9.2.2	Obsahová (věcná) stránka znaleckého posudku; přezkoumatelnost znaleckého posudku.	219
9.3	Podávání znaleckého posudku.	220
9.3.1	Ustanovení znalce k podání znaleckého posudku v řízení před orgánem veřejné moci.	220

9.3.1.1	Úkol znalce; řešení právních otázek a hodnocení důkazů znalcem	221
9.3.1.2	Lhůta k podání znaleckého posudku.	223
9.3.2	Příprava znaleckého posudku.	223
9.3.3	Podání znaleckého posudku.	224
9.3.3.1	Formy podání znaleckého posudku	224
9.3.3.2	Okamžik podání znaleckého posudku	224
9.3.3.3	Podání společného znaleckého posudku více znalci	225
9.3.4	Výslech znalce	225
9.4	Hodnocení znaleckého posudku	225
9.4.1	Zásada volného hodnocení důkazů.	225
9.4.2	Kritéria hodnocení znaleckého posudku	226
9.4.3	Hodnocení odborné (věcné) správnosti znaleckého posudku.	228
9.5	Vady znaleckého posudku	229
9.6	Judikatura	230
Kapitola X.	Seznam znalců a znaleckých ústavů	232
Kapitola XI.	Významné profesní a vzdělávací organizace znalců v České republice	234
11.1	Vzdělávací organizace	234
11.1.1	Institut oceňování majetku – Vysoká škola ekonomická v Praze	234
11.1.2	Ústav soudního inženýrství Vysokého učení technického v Brně.	237
11.2	Profesní organizace.	243
11.2.1	Asociace znalců a odhadců (AZO).	243
11.2.2	Komora soudních znalců ČR (KSZ).	244
11.2.3	Česká komora odhadců majetku (ČKOM)	245
11.2.4	Česká unie soudních znalců v lesním hospodářství (ČUSZLH).	246
11.2.5	Česká společnost soudního lékařství a soudní toxikologie (ČSSLST ČLS JEP)	246
Kapitola XII.	Úprava znalecké činnosti v zahraničí.	248
12.1	Belgické království.	249
12.2	Francouzská republika	260
12.3	Spolková republika Německo	290
12.4	Republika Rakousko.	303

Obsah

12.5 Slovenská republika	321
12.6 Švédské království	341
Literatura	346
Věcný rejstřík	353